

Oraalmotorische assessmentschaal (OMAS)

(spraakmotorische controle op syllabeniveau)

7

Doel

Als uit de Screening Pittige Articulatie blijkt dat de cliënt meer woordstructuurfouten dan normaal maakt, kan de *OMAS* worden afgenomen. Door het afnemen van de *OMAS* kunnen oraalmotorische problemen worden uitgesloten als veroorzaker van woordstructuurfouten. De *OMAS* differentieert echter niet tussen broddelen en andere stoornissen.

Afname

De afname van de *OMAS* kan alleen goed gebeuren door logopedisten die hiervoor een training hebben gehad. In de *OMAS* van deze bijlage zijn normen opgesteld voor kinderen, adolescenten en volwassenen.

Er worden bij deze test drie lettergreepsets beoordeeld:

- ♦ puh
- ♦ tuhkuh
- ♦ puhtuhkuh

De therapeut doet de set voor. De set moet meer dan tien keer achter elkaar worden voorgezegd, zodat de cliënt weet dat de lettergreepset meerdere malen herhaald moet worden.

De lettergreepset moet zo snel worden voorgedaan dat de spreker deze graag wil nazeggen. Daarom moet de snelheid aangepast worden aan de leeftijd van de desbetreffende persoon.

De productie van de spreker wordt digitaal opgenomen.

De opname wordt beoordeeld op nauwkeurigheid, gelijkmatigheid en snelheid (rate). In het scoreformulier op p. 161 kun je deze uitkomsten invullen.

Scoreformulier oraalmotorische beoordeling op syllabeniveau						
naam:						
	nauwkeurigheid		gelijkmatigheid			snelheid
syllabeset	distorsiefouten	stemfouten	coarticulatiefouten	gelijkmatigheid	opeenvolgingsfouten	
puh	0 1-2 3+	0 1-2 3+	0 1-2 3+	ja nee	ja nee	
	0 1 2	0 1 3	0 1 2	0 1	1 0	
tuhkuh	0 1-2 3+	0 1-2 3+	0 1-2 3+	ja nee	0 1-2 3+	X .5 1.0 1.5 2.0
	0 1 2	0 1 3	0 1 2	0 1	0 1 3	0 1 3 5 6
puhtuhkuh	0 1-2 3+	0 1-2 3+	0 1-2 3+	ja nee	0 1-2 3+	X .5 1.0 1.5 2.0
	0 1 2	0 1 3	0 1 2	0 1	0 1 3	0 1 3 5 6
totaalscore						
overallscore						
conclusie:						

© Broddelen – Een (on)begrepen stoornis. Van Zaalen en Winkelman

Analyse en interpretatie

Met behulp van de normtabel OMAS op p. 162 kun je de scores interpreteren. Als de score per onderdeel of voor de gehele test aanzienlijk afwijkt van de norm (meer dan 1.5 SD) kan geconcludeerd worden dat de oraalmotorische controle onder het leeftijdsniveau is. Als een matige of zwakke score samengaat met woordstructuur- of articulatiefouten is het zinvol om oraalmotorische vaardigheden te trainen.

Normtabel OMAS op basis van gegevens van Riley (1985) en Van Zaalen (2008) tijd in SPS benodigd om de tien geselecteerde syllabereeksen te produceren						
	leeftijd	gemiddelde	- 0.5 sd	- 1.0 sd	- 1.5 sd	- 2.0 sd
puh	8	2.1	2.3	2.5	2.7	2.8
	9	2.0	2.2	2.4	2.6	2.7
	10-11	1.8	2.0	2.2	2.4	2.5
	12	1.7	1.9	2.0	2.2	2.3
	13+	1.6	1.9	2.0	2.1	2.3
tuhkuh	8	4.8	5.5	6.1	6.5	7.5
	9-10	4.4	5.0	5.5	6.0	6.6
	11-12	3.8	4.3	4.7	5.1	5.5
	13+	3.4	3.9	4.3	4.7	5.1
puhtuhkuh	8	8.3	9.3	10.3	11.3	12.3
	9	7.7	8.7	9.7	10.7	11.7
	10	7.1	7.9	8.6	9.4	10.1
	11-12	6.5	7.2	8.0	7.9	9.6
	13+	5.7	6.4	7.2	8.0	8.7
totaal aantal punten per categorie						
nauwkeurigheid	8-11	1.11	1.19	1.26	1.34	1.41
	12+	0.81	0.83	0.86	0.88	0.91
gelijkheid	8-11	2.34	3.21	4.08	4.95	5.82
	12+	1.98	2.34	3.21	4.08	4.95
snelheid	8-11	0.85	1.55	2.31	3.04	3.77
	12+	0.84	1.52	2.30	2.98	3.76
totaal	8-11	0-6	7	8	9	10
	12+	0-5	6	7	8	9

© Broddelen – Een (on)begrepen stoornis. Van Zaalen en Winkelman